

Ændringer i strukturstatistikken hos DA

En kort gennemgang af ændringerne i Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistikker fra og med året 2010. Fra året 2010 og fra 1. kvartal 2011 er såvel lønbegreber som arbejdsfunktioner ændret i Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik. For så vidt angår strukturstatistikken (årsstatistikken) har denne altid kun med varsomhed kunne bruges til at se på lønudviklingen. Det er blevet ekstraordinært vanskeligt, for ikke at sige umuligt for årgang 2010.

StrukturStatistik 2010 fra Dansk Arbejdsgiverforening (DA i det følgende) udkom i juni måned 2011 og følger samme metode som tidligere års udgaver. Lønniveauerne i StrukturStatistikken afspejler den underliggende populations sammensætning, og derfor skal sammenligning af lønniveauer mellem år foretages med forsigtighed. Særligt for året 2010 er det tæt på umuligt at foretage sammenligninger med tidligere år, hvis det er lønudviklingen, der især er interesse for. Her må man i stedet ty til konjunkturstatistikken.

Særligt om statistikken for 2010 er der følgende forhold at bemærke:

- 1) statistikken omfatter nye koder for arbejdsfunktioner (DISCO-08),
- 2) personalegoder dækker nu også lønmodtagers værdi af multimedier, der stilles til rådighed af arbejdsgiver,
- 3) der er konstateret brug af udskudt løn,
- 4) navnene for udvalgte lønbegreber er ændret og
- 5) uddannelsesoplysninger baseres nu alene på oplysninger fra Danmarks Statistiks uddannelses- og kursusregistre.

Ad 1: Lønstatistikkerne fra DA og Danmarks Statistik er bl.a. opdelt efter arbejdsfunktion. For at kunne foretage internationale sammenligninger er valgt en international klassifikation af arbejdsfunktioner – ISCO08. Denne er let fordansket og betegnes derfor DISCO-08 og den anvendes for første gang i strukturstatistikken for 2010. Når Danmarks Statistik udsender sine

strukturstatistikker for året 2010 (hvilket forventes i november/december måned i år) vil disse også være for arbejdsfunktion være opgjort efter DISCO-08.

Det lykkedes DA, at få indberetninger med de nye DISCO-08 koder i et omfang så statistik-
kens omfang og dækningsgrad er intakt og beregning af stigningstakter i strukturstatistikken
er ligeledes intakt.

StrukturStatistik 2010 er i papirudgaven på 480 sider, hvilket er det dobbelte sideantal i for-
hold til den tilsvarende publikation for 2009. Det skyldes, at der i papirudgaven er et bilag
med en opgørelse efter DISCO-2004 også for året 2010. Denne opgørelse vil alene forekomme
i 2010 statistikken. Det er således sidste gang DISCO04 er til rådighed.

Men der er ikke en nøgle, der viser sammenhængen mellem 2004 udgaven og 2008 udgaven
af DISCO-registret. Den ville også være vanskelig for ikke at sige umuligt at etablere. Generelt
er mange FTF-grupper flyttet et hovednummer op i registret (fra 3 til 2 eller fra 4 til 3 som
første ciffer).

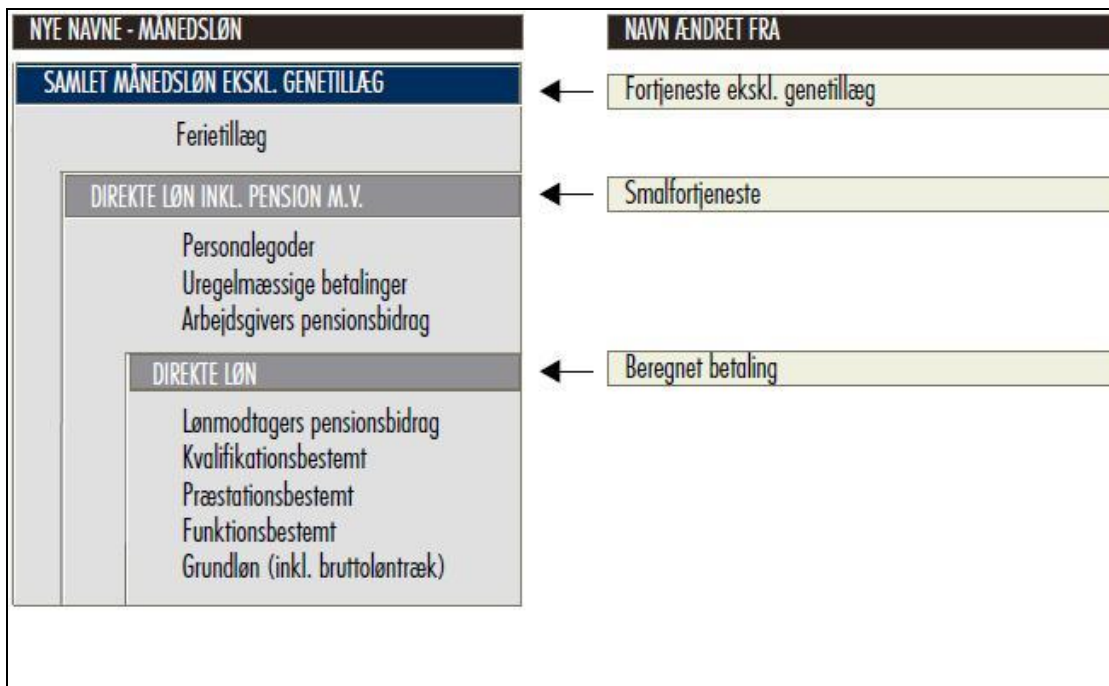
AD 2: I StrukturStatistik 2010 fra Dansk Arbejdsgiverforening indgår *multimedier i personale-
goder* og dermed i alle lønbegreber, der omfatter personalegoder. Ved at medtage multimedier
i værdiansættelsen af personalegoder styrkes præcisionen i statistikken. Multimedieskatten
blev indført fra årsskiftet til 2010 i form af et tillæg til den skattepligtige indkomst på 3.000,-
kr. årligt for lønmodtagere, der har multimedier stillet til rådighed af arbejdsgiveren.

Derudover er telefongodtgørelse – fri telefon – flyttet fra B-indkomst (som det er henført til i
perioden 2003-2009) til at blive A-skattepligtigt og dermed medtalt under personalegoder. De
største A-indkomst pligtige personalegoder er fri bil og fri kost- og logi. Endelig er *miljøtillæg
af firmabil* blevet A-skattepligtigt.

Men da multimediebeskatningen er en skattemæssig ændring og ikke adfærdsændring har
Dansk Arbejdsgiverforening samtidig valgt at fraregne såvel multimedier som andre persona-
legoder når der beregnes lønudvikling.

Ad 3: I forbindelse med produktionen af StrukturStatistik 2010 har DA konstateret ansættel-
sesforhold, hvor *lønudbetaling er udskudt fra 2009 til 2010*, hvilket skal ses i sammenhæng
med skattereformen. DA oplyser, at indberetninger, hvor dette forhold er iagttaget, ikke ind-
går i statistikgrundlaget for hverken niveauer eller stigningstakter.

Ad 4: Med udsendelsen af StrukturStatistik2010 har DA ændret navngivningen af lønbegre-
berne. DAs egen beskrivelse af indholdet i de fremtidige anvendte lønbegreber er findes her:
http://www.ftf.info/loen/notat/struktur/DA_lonbegreber_fra_2010.pdf Navnene er ændret,
men indholdsmæssigt er justeringerne knyttet an på de foretagne ændringer i skattelovgiv-
ningen, hvor A-indkomsten er blevet lidt mere omfattende.

Det gamle lønbegreb smalfortjenesten eksisterer stadig, men hedder nu direkte løn inkl. pension m.v. Mange har givet udtryk for ikke at kunne lide ordet smalfortjenesten og det er da også lidt misvisende, men nu skal vi bare vende os til at det hedder direkte løn inkl. pension m.v. i stedet. Det indeholder den direkte løn samt arbejdsgivers pensionsbidrag, uregelmæssige betalinger og personalegoder (A-indkomst skattepligtige goder) og er da set med lønmodtagerbriller mere et bruttoindkomstbegreb end en smalfortjeneste. Men fremover hedder det altså direkte løn inkl. pension m.v.

DA har fortsat en mani med at indregne fraværet i timelønsbegreberne, men også i timelønsbegreberne er direkte løn uden pension m.v. opgjort uden at fraværet er indregnet. To med ens løn vil uagtet den ene har haft en sygeperiode indgå i dette lønbegreb med samme værdi, mens der vil være forskel i lønbegrebet fortjeneste excl. genetillæg, som er det lønbegreb DA mest anvender og som er opgjort på timebasis. Set med lønmodtagerbriller er direkte løn inkl. pension m.v. det mest retvisende, i det det bedst svarer til, hvad lønmodtageren reelt får for sit arbejde. Og man kan ikke betale ved kassen i supermarkedet med en gang influenza, men sygdommen vil forhøje fortjeneste begreberne, som dermed reelt mere er et omkostningsmål opgjort på timebasis for arbejdsgiveren end et lønbegreb. Den gode lønstatistik indeholder en genkendelig størrelse, som man kan forholde sig til. I DA's lønstatistik er dette lønbegreb den direkte løn og direkte løn inkl. pension m.v. Herudfra beregner DA så nogle omkostningsmål ud fra en række forudsætninger. Det skal DA være velkommen til, det er deres valg. Men de gode genkendelige talstørrelser er intakte – tak for det til DA.

I forhold til en lønmodtager synsvinkel er det et problem, at lønudviklingen beregnes ud fra fortjeneste excl. gener, og heri indgår fravær. Under en forudsætning om uændret fravær over tid har fraværets indregning imidlertid kun ringe betydning. Fraværets indregning får timelønnen til at stige til ukendte højder i fortjeneste begreberne, men når der skal forhandles løn vil arbejdsgiverne formentlig magte at modregne fraværet og i stedet se på den direkte løn eller direkte løn incl. pension m.v.

Direkte løn incl. pension m.v. opgjort på timebasis kan ganges med 160,33 og lønnen på månedsbasis vil blive resultatet.

Ad 5: Grundlaget for opgørelserne efter uddannelse er denne gang ændret. DA havde fra start tilbage i 1992/93 ikke adgang til undervisningsministeriets oplysninger om befolkningens uddannelser. DA var dengang henvist til alene at basere denne del af statistikken på de oplysninger, som de enkelte arbejdsgivere indberettede. For nogle år siden fik DA adgang til undervisningsministeriets register, således at DA kunne supplere egne oplysninger om folks uddannelser, når det ikke fremgik af indberetningen.

Nu har DA helt erstattet de indberettede uddannelsesoplysninger med oplysningerne fra undervisningsministeriet. Det har medført, at uddannelsesniveaet i strukturstatistik 2010 generelt er mindre end i 2009, idet arbejdsgiverne tidligere også har indrapporteret påbegyndte uddannelser, hvis folk arbejdede indenfor om området i uddannelsestiden. Fremover vil alene færdiggjorte uddannelser indgå i lønstatistikens uddannelsesdel. Andelen af lønmodtagere, der alene har uddannelse på grundskole eller gymnasialt niveau er dermed øget.

Det har betydet, at gruppen med EFG-basis-år eller specialarbejderuddannelse som højeste fuldførte uddannelse er steget med 119.000 personer, hvilket svarer til hver femte i statistikken. Personer med en erhvervsuddannelse er faldet med 118.000. I alt falder antallet af personer i denne del af statistikken fra 591.000 til 572.000 personer. Sammenligninger med tidligere år for så vidt angår uddannelsesniveau generelt er dermed umulig. Dette har også betydning for lønniveauet på de enkelte uddannelsesniveauer. Her er fordelene på sigt, at de studerende nu er sorteret ud af grupperne, således at lønniveauerne fremover bliver mere retvisende for en færdiguddannet. Alt i alt et kvalitetsløft af statistikken, som DA bør have en venlig tanke for at have foretaget.

Da DA beregner erhvervs erfaring ud fra oplysninger om tidspunktet for færdiggjort uddannelse vil tabeller opgjort efter erhvervs erfaring også være påvirket. DA beregner erhvervs erfaring som antal år efter færdiggjort uddannelse. Da udgangspunktet for denne beregning ved ændringen til at anvende undervisningsministeriets uddannelsesregister er ændret kan det ikke undgås at tabeller med erhvervs erfaring også påvirkes, hvorved sammenligninger med tidligere år også på det punkt kan være vanskelige.

Sammenligninger mellem 2010 og tidligere år er på mere detaljeret niveau besværliggjort ved disse samtidige ændringer i opgørelserne. Fordelen er, at man dermed kun får problemer et år, frem for at ændringer var gennemført over flere år og havde påvirket statistikkerne over flere år. Ulempen af flere samtidige ændringer er, at det stort set er umuligt at skønne over betydningen af de enkelte ændringer.

Poul Pedersen

Økonom